# Ait Seghroucheni

L'**Ait Seghroucheni** és una parla amaziga de les llengües zenetes considerada part del continu amazic de l'Atles Mitjà Oriental. És parlada per la tribu Aït Seghrouchen que viu al centre-est del Marroc.

| Ait Seghroucheni | |
|---|---|
| **Tmaziġt, Tamaziġt** | |
| **Tipus** | llengua |
| **Parlants** | |
| | principalment a Atles Mitjà |
| **Parlat a** | Marroc |
| **Classificació lingüística** | |
| | Afroasiàtic |
| Amazic<br>Amazic septentrional<br>Zeneta | |
| | Amazic de l'Atles Mitjà Oriental |
| **Característiques** | |
| **Sistema d'escriptura** | alfabet llatí i tifinag |
| **Codis** | |
| **Linguist List** | tzm-cen (http://multitree.org/codes/tzm-cen) |

## Contingut



## Classificació

L'Ait Seghroucheni és classificat habitualment com a tamazight del Marroc Central.S'ha informat que és mútuament intel·ligible amb el dialecte amazic veí dels Ait Ayache.[1] Tanmateix, genèticament pertany a les llengües zenetes, subgrup de l'amazic septentrional, més que no pas del subbrup de l'Atlas a la qual pertany el tamazight del Marroc central,[2] i per això és exclòs per algunes fonts del tamazight del Marroc central.[3]

L'Ait Seghroucheni forma part del continu amazic de l'Atles Mitjà Oriental de dialectes zenetes, que és parlat a l'Atles Mitjà oriental.

## Fonologia

### Consonants

L'Ayt Seghroucheni és notable per tenir la fricativa lateral alveolar sorda [ɬ] com un al·lòfon de la seqüència /lt/.[4] /k, g/ es pronuncien com a oclusives, a diferència de l'estretament relacionat dialecte Ayt Ayache en el qual són fricatives.[5]

En la taula de dessota, quan les consonants apareixen en parells, la primera a l'esquerra és sorda.

Consonants Ayt Seghroucheni (Ayt Ayache)[6][7]

| | | Labial | Dental/ Alveolar | Palatal | Velar | Uvular | Faringal[1] | Glotal[3] |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **Nasal** | | m | nˤ | | | | | |
| **Oclusiva** | **sorda** | | tˤ[4] | | k | | | |
| **Oclusiva** | **sonora** | b[3] | dˤ | | g | | | |
| **Fricativa** | **sonora** | | zˤ | ʒ | | ʁ | ʕ | |
| **Fricativa** | **sorda** | f | sˤ | ʃ | | χ | ħ | h |
| **Fricativa** | **Lateral** | | (ɬ)[2] | | | | | |
| **Aproximant** | | | lˤ | j | w | | | |
| **Bategant/Vibrant**[nb 1] | | | rˤ | | | | | |

Notes fonètiques:

1. Principalment en préstecs de l'àrab
2. realització de la seqüència /lt/ per alguns parlants, p. ex. ultma 'germana', altu 'encara no'
3. Per a un petit nombre de parlants, /b/ a vegades és lenitida a [β][8]
4. /t/ és aspirada [tʰ][8]

## Vocals

L'Ait Seghroucheni té el sistema vocàlic típic de tres vocals, similar a l'àrab clàssic

Fonemes vocàlics tamazight[9]

| | Frontal | Central | Posterior |
|---|---|---|---|
| **Tancada** | i | | u |
| **Oberta** | | a | |

Aquests fonemes-tenen nombrosos al·lòfons condicionats per les següents entorns:

(# denota límit de paraula, X denota $C_{[-\text{flat} -/\chi/ -/\text{ʁ}/]}$, Ç̣ denota $C_{[+\text{flat}]}$, G denota C, /χ/, i /ʁ/)

Al·lofonia vocàlica tamazight[10]

| Fonema | Realització | Entorn | Exemple | Significat |
|---|---|---|---|---|
| **/i/** | [i] | #_X | /**i**li/ | 'existir' |
| | [ɨ] | #_Xː / Xː_ | /**i**dːa/ | 'ell va anar' |
| | [ɪ] [e] | _G / G_ | /dˤː**i**qs/ | 'esclatar' |
| | [ɪj] | X_# | /isːfrˤħ**i**/ | 'ell em fa feliç' |
| **/u/** | [u] | #_X / X(ː)_X | /**u**msʁ/ | 'Jo pintava' |
| | [ʊ] [o] | _G / G_ | /idˤ**u**rˤ/ | 'ell tornava' |
| | [ʊw] | X(ː)_# | /bd**u**/ | 'començar' |
| | [ʉ] | kː_ / gː_ | /lːajgː**u**r/ | 'ell va' |
| **/a/** | [æ] | #_X(ː) / X(ː)_X | /**a**zn/ | 'enviar' |
| | [ɐ] | X(ː)_# | /d**a**/ | 'aquí' |
| | [ɑ] | _Ç / Ç_ | /ħ**a**dˤr/ | 'estar present' |

**Schwa fonètic**

Hi ha una vocal no fonèmica predictible inserida en els grups de consonants, realitzada com [ɪ̈] abans de consonant anterior (e.g. /b t d .../) i [ə] abans de consonant posterior (e.g. /k χ .../).[11] Aquí hi ha algunes normes que regeixen l'ocurrència [ə]:

(# denota frontera de paraula, L denota /l r m n/, H denota /h ħ ʕ w j/)

Epèntesi schwa tamazight[12]

| Entorn | Realització | Exemple | Pronunciació | Significat |
|---|---|---|---|---|
| **#C(ː)#** | əC(ː) | /g/ | [əg] | 'ser, fer' |
| **#LC#** | əLC or LəC | /ns/ | [əns] ~ [nəs] | 'pasar la nit' |
| **#CC#** | CəC | /tˤsˤ/ | [tˤəsˤ] | 'riure' |
| **#CːC#** | əCːəC | /fːr/ | [əfːər] | 'amagar' |
| **#CCC#** | CCəC / C1C2 are not {L H} | /χdm/ | [χdəm] | 'treballar' |
| | | /zʕf/ | [zʕəf] | 'embogir' |
| **#CCC#** | əCCəC or #CəCəC# / {C1 C3} is {L H} | /hdm/ | [əhdəm] ~ [hədəm] | 'demolir' |
| **#CCC#** | CəCəC / C2C3 = {L H} | /dˤmn/ | [dˤəmən] | 'garantir' |

## Accent

L'accent és no contrastiu i predictible,e cau en l'última vocal de la paraula (inclosa schwa).[13]

# Notes

1. Abdel-Massih s'hi refereix com un "batec" produït amb "vibració" de la llengua.

## Referències


1. Abdel-Massih (1971b:xiii)
2. Edmond Destaing, "Essai de classification des dialectes berbères du Maroc", *Etudes et Documents Berbère*, 19-20, 2001-2002 (1915)
3. Augustin Bernard and Paul Moussard, Arabophones et berbérophones au Maroc, *Annales de Géographie* 1924, Volume 33 Numéro 183, pp. 267-282.
4. Abdel-Massih (1971b:19–20)
5. Abdel-Massih (1971b:4, 6, 19–20)
6. Abdel-Massih (1971b:4, 6, 19–20)
7. Abdel-Massih (1968:16)
8. Abdel-Massih (1971b:5)
9. Abdel-Massih (1971b:11)
10. Abdel-Massih (1971b:13–15, 20)
11. Abdel-Massih (1971b:15)
12. Abdel-Massih (1971b:15–17)
13. Abdel-Massih (1971b:17–18)


## Bibliografia


- Abdel-Massih, Ernest T. «A Course in Spoken Tamazight». ***Falta indicar la publicació***. University of Michigan [Ann Arbor], 1971a.
- Abdel-Massih, Ernest T. «A Reference Grammar of Tamazight». ***Falta indicar la publicació***. University of Michigan [Ann Arbor], 1971b.
- Destaing's "Essai de classification des dialectes berbères du Maroc" (Etudes et Documents Berbère, 19-20, 2001-2002 (1915)
- Kossmann's "Les verbes à i final en zénète (https://www.openaccess.leidenuniv.nl/bitstream/1887/4153/1/1267577_036.pdf)" and Essai sur la phonologie du proto-berbère
- http://www.centrederechercheberbere.fr/tamazit.html